

## **Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny**

### ***NOWE Słowa na start!*, klasa 8**

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącym propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* w klasie 8 (NOWA EDYCJA 2020–2022). Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

#### **Wymagania konieczne do uzyskania oceny dopuszczającej:**

##### **Uczeń potrafi:**

- opisać graffiti i opisać to, co zostało przedstawione na obrazie
- omówić treść fragmentów tekstu
- przytoczyć argumenty wysuwane przez bohaterki
- omówić treść wiersza
- omówić sytuację liryczną w wierszu
- • określić rodzaj narracji
- wymienić osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście
- omówić treść wywiadu
- zreferować odczucia lekarza podczas przeszczepu serca
- wymienić etapy tworzenia wywiadu
- wymienić rodzaje fotografii
- stworzyć plan rozprawki
- wyjaśnić znaczenie pojęć: neologizm, zapożyczenia, wyrazy rodzime, synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy
- wymienić style funkcjonujące w polszczyźnie
- przedstawić zasady ortograficzne
- odtworzyć najważniejsze fakty i opinie
- posługiwać się terminami: synonimy, antonimy, homonimy, wyrazy wieloznaczne, eufemizmy, zapożyczenia, neologizmy, styl naukowy, styl urzędowy, styl publicystyczno-dziennikarski, styl retoryczny, styl artystyczny, styl potoczny, wywiad, rozprawka
- opisać bohaterkę wiersza
- omówić treść Epilogu w Panu Tadeuszu
- zidentyfikować adresata inwokacji jako „małą ojczyznę”
- opisać Soplicowo
- wymienić głównych bohaterów epopei
- wymienić formacje szlacheckie przedstawione w Panu Tadeuszu
- omówić obyczaje szlacheckie zaprezentowane w epopei
- omówić biografię Jacka Soplicy
- wskazać odwołania do historii na początku utworu (przyjazd Tadeusza do Soplicowa) i na jego końcu (koncert Jankiela)
- wymienić wydarzenia historyczne przywołane podczas oglądania przez Tadeusza obrazów
- wymienić wydarzenia historyczne przywołane w koncercie Jankiela
- wymienić cechy epopei
- wymienić elementy programu pozytywistycznego

- wymienić elementy języka muzyki oraz rodzaje muzyki rozrywkowej
- zdefiniować artykuł i wymienić cechy artykułu
- wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową
- przedstawić podział błędów językowych
- rozpoznać w tekście nazwy osobowe i miejscowe
- posługiwać się pojęciami: artykuł, norma językowa, norma wzorcowa, norma użytkowa, błąd językowy, nazwy osobowe
- wymienić bohaterów pierwszo- i drugoplanowych powieści
- omówić treść powieści Quo vadis
- przedstawić historię miłości Marka Winicjusza i Ligii w
- wymienić tytuły omawianych dzieł Henryka Sienkiewicza
- omówić treść fragmentów tekstu
- wymienić wartości życiowe, na które zwraca uwagę Leszek Kołakowski
- omówić treść felietonu
- wymienić cechy listu otwartego
- wyjaśnić znaczenie pojęć: kadr, plan filmowy, ujęcie, scena, montaż, scenariusz
- wymienić odmienne i nieodmienne części mowy
- wskazać w zdaniu podmiot i orzeczenie
- podzielić wypowiedzenia na zdania i równoważniki zdań
- posługiwać się pojęciami: powieść historyczna, bohater dynamiczny, symbol, felieton, film, odmienne i nieodmienne części mowy, części zdania, rodzaje wypowiedzeń, list otwarty
- wyjaśnić znaczenie pojęć: mural, motyw biblijny, street art
- opisać mural
- wyjaśnić znaczenie pojęcia antyutopia
- określić czas i miejsce akcji powieści
- omówić narrację powieści
- omówić treść powieści
- wymienić metody rusyfikacji przedstawione w powieści
- omówić treść fragmentu tzw. lekcji języka polskiego (rozdz. XV)
- przedstawić najważniejsze informacje o Marcinie Borowiczu, Andrzeju Radku i Bernardzie Zygierze
- wyjaśnić znaczenie pojęcia podanie i wymienić elementy, które powinny znaleźć się w podaniu
- wyjaśnić znaczenie pojęć: grafika, rysunek, perspektywa, grafika artystyczna, ilustracja, plakat, animacja, logo, identyfikacja wizualna firmy
- podzielić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wypowiedzenia składowe
- posługiwać się pojęciami: grafika, liryka, alegoria, reportaż, neologizm artystyczny, sztuka dwudziestolecia międzywojennego,
- wyjaśnić znaczenie pojęć: faszyzm, rasizm
- zrelacjonować przebieg akcji pod Arsenalem
- wyjaśnić znaczenie pojęcia Holocaust
- wyjaśnić znaczenie pojęć: życiorys, CV (curriculum vitae), wymienić elementy życiorysu i CV
- wyjaśnić znaczenie pojęcia list motywacyjny i wymienić elementy listu motywacyjnego

- wyjaśnić znaczenie pojęć: głoska, litera, ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, uproszczenie grupy spółgłoskowej
- przedstawić podział głosek
- wymienić zasady poprawnego akcentowania w języku polskim
- wyjaśnić znaczenie pojęć: wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, oboczność, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność
- wyjaśnić znaczenie pojęcia powiastka filozoficzna
- wymienić imiona i nazwiska polskich noblistów literackich
- wymienić motywy i tematy podejmowane w lekturach obowiązkowych

### **Wymagania konieczne do uzyskania oceny dostatecznej:**

#### **Uczeń potrafi:**

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

- porównać graffiti Banksy'ego z XVII-wiecznym obrazem, scharakteryzować każdą z bohatererek
- określić kontekst biograficzny utworu
- omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu
- wskazać cechy bohatera romantycznego u podróżnego
- scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu
- wskazać środki stylistyczne użyte w utworze
- przedstawić stosunek narratora tekstu do życia
- wyjaśnić, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem, scharakteryzować Zbigniewa Religę jako lekarza
- ułożyć pytania do autora podanego tekstu
- ocenić wybraną fotografię na podstawie podanych kryteriów
- omówić na przykładzie podanej rozprawki sposoby zachowania spójności tekstu
- wskazać funkcje neologizmów w podanych fragmentach tekstów, rozpoznać w tekstach rodzaje neologizmów
- rozpoznać w tekście homonimy i wyrazy wieloznaczne
- wskazać błędy stylistyczne w podanych tekstach
- omówić kompozycję dzieła
- wskazać środki stylistyczne użyte w utworze
- porównać sposób przedstawienia agresorów i obrońców
- omówić sposób przedstawienia Paryża z perspektywy emigranta
- omówić sposób przedstawienia kraju lat dziecińczych
- wskazać wady każdej spośród formacji szlacheckich
- scharakteryzować Jacka Soplicę przed jego przemianą i po niej
- omówić funkcję przywołanych wydarzeń historycznych
- odnieść cechy epopei do Pana Tadeusza
- wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła
- określić przynależność gatunkową utworów
- wypowiedzieć się na temat adresata lirycznego wiersza
- opisać kraj przedstawiony przez podmiot liryczny

- nazwać uczucia podmiotu lirycznego
- wyjaśnić etymologię nazwy epoki
- przedstawić najważniejsze zagadnienia programu pozytywistycznego
- omówić świat przedstawiony w noweli i wskazać cechy gatunkowe noweli
- scharakteryzować głównego bohatera utworu
- omówić przemianę bohatera utworu
- wskazać istotne informacje we fragmentach dzieła
- ocenić utwór muzyczny na podstawie podanych kryteriów
- przedstawić kompozycję artykułu
- wskazać teksty realizujące normę wzorcową i normę użytkową
- poprawnie odmienić podane wyrazy
- wskazać w podanych wyrazach sylaby akcentowane
- określić kategorie nazw osobowych i miejscowych
- wykorzystywać najważniejsze konteksty
- omówić kompozycję dzieła
- omówić relacje pomiędzy postaciami przedstawionymi na obrazie
- wymienić zasady, którymi warto kierować się podczas poszukiwania autorytetu
- wskazać różnice pomiędzy autorytetem a guru
- określić czas i miejsce akcji
- wymienić wątki główne i poboczne
- przedstawić obraz kultury starożytnego Rzymu zaprezentowany w powieści
- omówić życie pierwszych chrześcijan w Rzymie
- dokonać charakterystyki porównawczej Nerona i św. Piotra
- scharakteryzować wybranych bohaterów drugoplanowych
- porównać sposoby postrzegania miłości między mężczyzną a kobietą przez Rzymian i chrześcijan
- określić przynależność gatunkową poznanych utworów
- wypowiedzieć się na temat prawdziwości opowieści snutych przez panią Różę
- omówić różne sposoby rozumienia przez rozmówców pojęcia mędrzec
- wyjaśnić, w imieniu jakiej zbiorowości wypowiada się podmiot liryczny
- scharakteryzować tytułowych ludożerców
- wskazać w tekście elementy języka potocznego i określić ich funkcję
- odnieść definicję felietonu do tekstu Anny Dziewit-Meller
- przedstawić kompozycję listu otwartego
- podać przykłady filmów, reprezentujących poszczególne gatunki
- scharakteryzować odmienne i nieodmienne części mowy
- wskazać w zdaniu przydawki i określić, jakimi częściami mowy zostały one wyrażone
- wskazać w zdaniu dopełnienie i okolicznik
- rozpoznać zdania współrzędnie i podrzędnie złożone
- wykorzystywać najważniejsze konteksty
- wskazać motyw biblijny, do którego odnosi się dzieło
- przedstawić sposób funkcjonowania szkoły w powieści
- wymienić metody działania nauczycieli sprzyjające rusyfikacji
- scharakteryzować Bernarda Zygiera

- omówić reakcje bohaterów na recytację Bernarda Zygiera
- wskazać najważniejsze osoby i czynniki, które wpłynęły na bohaterów
- wymienić najważniejsze tendencje w sztuce dwudziestolecia międzywojennego
- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza oraz opisać przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny
- omówić kompozycję wiersza, wypowiedzieć się na temat narratora tekstu
- omówić funkcję postaci Jessego Owensa we fragmentach tekstu
- scharakteryzować Rudy'ego
- wymienić najważniejsze zjawiska kulturowe związane z okresem wojny i okupacji
- wskazać w utworze elementy gawędy harcerskiej
- wyjaśnić różnice pomiędzy sabotażem a dywersją, omówić akcje sabotażowe i dywersyjne bohaterów utworu
- zdefiniować pojęcie patriotyzm w kontekstach historycznym i współczesnym
- wskazać w wierszu elementy rzeczywistości powojennej
- zgromadzić informacje, które powinny znaleźć się w życiorysie i CV
- zgromadzić informacje przydatne do napisania listu motywacyjnego, który będzie odpowiedzią na podane ogłoszenie
- rozpoznać rodzaje głosek, poprawnie podzielić wyrazy na sylaby
- wskazać wyrazy, w których nastąpiły uproszczenia grup spółgłoskowych
- wskazać upodobnienia wewnątrzwyrazowe
- wyjaśnić znaczenie podanych wyrazów pochodnych
- przyporządkować wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej
- wskazać wyrazy należące do jednej rodziny
- wyjaśnić znaczenie frazeologizmów
- przybliżyć sylwetkę jednego z polskich noblistów literackich
- wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas prezentowania różnych typów bohaterów

### **Wymagania konieczne do uzyskania oceny dobrej:**

#### **Uczeń potrafi:**

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:

- wypowiedzieć się na temat kolorystyki dzieła i określić jej funkcję
- wyjaśnić przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami
- nazwać środki stylistyczne użyte w utworze i określić ich funkcję
- omówić obraz natury wyłaniający się z utworu
- odnieść przeczytane fragmenty tekstu do definicji powieści kryminalnej
- omówić funkcję środków stylistycznych użytych w utworze
- wyjaśnić, w jaki sposób naukowiec postrzegał swoją niepełnosprawność
- omówić emocje Zbigniewa Religi, które towarzyszyły mu podczas pierwszej przeprowadzanej operacji
- przedstawić romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegał Zbigniew Religa
- zebrać informacje na temat wybranej postaci, wymyślić temat wywiadu i ułożyć pytania
- wskazać błędy w podanym wywiadzie

- wypowiedzieć się na temat roli światła w fotografii, omówić fotografie Charlesa Ebbetsa, Annie Leibovitz i Matthew Abbotta
- sformułować tezę do podanego tematu rozprawki
- skorygować błędy w podanych rozprawkach
- omówić zasadność i funkcję użycia wyrazów obcych w tekstach
- zastąpić podane wyrazy synonimami
- zastąpić zapożyczenia wyrazami rodzimymi
- przekształcić wypowiedzi tak, aby zawierały eufemizmy
- rozpoznać styl podanej wypowiedzi
- przekształcić sformułowania nacechowane stylistycznie w neutralne stylistycznie
- skorygować błędy stylistyczne w podanych tekstach
- skorygować teksty pod kątem ortograficznym
- wyciągać wnioski
- przedstawiać własne stanowisko
- wskazać topos, do którego odwołał się artysta
- omówić funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego
- wypowiedzieć się na temat nastroju dominującego w wierszu
- omówić sposób przedstawienia wydarzeń w utworze
- omówić sposób przedstawienia cara
- określić funkcję animizacji
- określić funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze
- odnieść postać Kapitana Polski do antycznych herosów i współczesnych superbohaterów
- przedstawić kontrasty pomiędzy przedstawieniem Paryża i kraju lat dziecińczych (przestrzeń: natura – miasto, swojskość – obcość, wspólnota – konflikt)
- omówić funkcję kolorystyki dominującej w inwokacji
- omówić relacje pomiędzy mieszkańcami Soplicowa
- omówić funkcję tradycji w utworze
- przedstawić momenty kluczowe dla biografii Jacka Soplicy z punktu widzenia tego bohatera oraz Gerwazego
- omówić funkcję Mazurka Dąbrowskiego przywołanego na początku i na końcu dzieła
- przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach
- omówić przyczyny tułaczki Skawińskiego (także te niewyrażone bezpośrednio)
- omówić sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy Pana Tadeusza
- omówić funkcję przyrody w noweli
- wyjaśnić znaczenia tułactwa bohatera w odniesieniu do fragmentów i całości utworu
- wykorzystać elementy języka muzyki podczas analizy wybranego utworu
- samodzielnie zebrać informacje do artykułu
- dokonać analizy formy i treści podanego artykułu
- skorygować błędy w podanych tekstach
- odnaleźć w podanych tekstach błędy stylistyczne i je skorygować
- skorygować błędy interpunkcyjne
- wyciągać wnioski i przedstawiać własne stanowisko
- omówić rolę autorytetów we współczesnym świecie
- dokonać analizy sposobu zadawania pytań przez dziennikarkę

- odnieść definicję powieści historycznej do utworu
- określić hierarchię wartości pogan i chrześcijan
- omówić przyczyny, konsekwencje i znaczenie pożaru Rzymu
- przedstawić Marka Winicjusza jako bohatera dynamicznego
- wypowiedzieć się na temat znaczenia Petroniusza w powieści
- omówić dojrzewanie Marka Winicjusza do miłości
- omówić zaprezentowaną w powieści chrześcijańską miłość bliźniego
- dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów utworu
- dokonać analizy problematyki omawianych utworów
- przedstawić motywy pojawiające się w omawianych utworach
- postawić hipotezy dotyczące celu, w jakim pani Róża opowiada Oskarowi historie
- omówić relacje łączące Oskara z panią Różą
- wymienić cechy prawdziwego przyjaciela na podstawie wywiadu
- omówić funkcję użycia wyrazu ludożerca w utworze
- omówić funkcje kompozycyjne poszczególnych fragmentów tekstu
- skorygować podany list otwarty i wzmocnić jego perswazyjność odpowiednimi środkami retorycznymi
- dokonać analizy przykładów listów otwartych
- wskazać w wybranych filmach cechy pozwalające zaklasyfikować je do poszczególnych gatunków
- odnaleźć w tekście nieosobowe formy czasowników i je określić
- dokonać poprawnej deklinacji rzeczowników
- poprawnie odmienić i stopniować przymiotniki
- wskazać w zdaniu orzeczenie imienne
- przekształcić zdania pojedyncze w złożone
- omówić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych
- wypowiedzieć się na temat kontekstu historycznego utworu
- omówić różne formy walki z rusyfikacją
- przedstawić Bernarda Zygiera jako buntownika
- wypowiedzieć się na temat wpływu pochodzenia, miejsca zamieszkania, statusu majątkowego i sytuacji rodzinnej na rozwój bohaterów
- wymienić tytuły książek ważnych dla bohaterów i omówić znaczenie tych pozycji
- dokonać analizy kształtu artystycznego fragmentów powieści
- omówić kontekst historyczny epoki
- odnieść termin awangarda do środków wyrazu i tematów wykorzystywanych w dwudziestoleciu międzywojennym
- zinterpretować metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego
- postawić tezę interpretacyjną
- wypowiedzieć się na temat cech małego i dużego szczęścia
- skorygować błędnie napisane podanie, napisać podanie
- zapisać dowolny dialog w mowie zależnej
- rozpoznać w wypowiedzeniu wielokrotnie złożonym relacje współrzędne i podrzędne
- odnieść treść rysunku do zwyczaju upamiętniania ważnych osób i wydarzeń poprzez pomniki

- wypowiedzieć się na temat skutków działań sabotażowych i dywersyjnych
- przedstawić hierarchię wartości bohaterów książki przed wybuchem wojny oraz w czasie okupacji
- zaprezentować bohaterów utworu jako przedstawicieli pokolenia wojennego
- wskazać w wierszu nawiązania do twórczości Janusza Korczaka i określić ich funkcję
- zinterpretować zabieg nazwania Janusza Korczaka ostatnim Mohikaninem
- omówić sposób przedstawienia w wierszu rzeczywistości powojennej
- uporządkować informacje przydatne do napisania życiorysu i CV
- skorygować błędy w podanych życiorysie i CV
- uporządkować informacje potrzebne do napisania listu motywacyjnego
- skorygować błędy w podziale wyrazów na sylaby
- poprawnie akcentować wyrazy stanowiące wyjątki od reguły
- wskazać w podanych parach wyrazy podstawowe i pochodne
- wskazać formant w wyrazie pochodnym
- wskazać w rodzinie wyrazów rdzeń i oboczności
- wskazać w tekście cechy powiastki filozoficznej
- zrekonstruować treść fragmentów wybranej mowy noblowskiej
- wskazać w tekście nawiązania biblijne
- wykorzystywać znajomość lektur obowiązkowych podczas omawiania podanych problemów

### **Wymagania konieczne do uzyskania oceny bardzo dobrej:**

#### **Uczeń potrafi:**

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:

- omówić znaczenie otoczenia dla wymowy dzieła
- wyrazić swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmentach tekstu
- zinterpretować puentę sonetu
- wskazać konteksty kulturowe związane z tematem utworu
- wyciągnąć z przemyśleń bohaterów ogólne wnioski dotyczące natury człowieka
- zinterpretować przesłanie wiersza
- sformułować przesłanie wynikające z relacji Stephena Hawkinga dotyczącej jego życia
- zinterpretować znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu
- przeprowadzić wywiad z koleżanką lub kolegą
- dokonać analizy wybranej fotografii
- dokonać analizy przykładowej rozprawki
- stworzyć rozprawkę
- omówić funkcje neologizmów w tekstach artystycznych
- stworzyć tekst w wybranym stylu
- właściwie argumentować
- uogólniać, podsumowywać i porównywać
- zinterpretować znaczenie symboli
- wyjaśnić wymowę obrazu
- omówić funkcję opisywania świata z perspektywy dziecka
- sformułować uniwersalne wnioski

- przedstawić współczesny model patriotyzmu
- sformułować przesłanie Reduty Ordona
- omówić obraz współczesnego świata przedstawiony w piosence Lao Che
- omówić sposób przedstawienia przestrzeni w inwokacji
- omówić harmonię pomiędzy człowiekiem a naturą w odniesieniu do przedstawienia Soplicowa
- dokonać analizy sposobu przedstawienia szlachty (pozytywny i negatywny wizerunek)
- porównać stosunek do świata i siebie samego Jacka Soplicy oraz księdza Robaka (dostrzec kontrast)
- wskazać inne wydarzenia historyczne przywołane w dziele i omówić ich funkcję
- dokonać analizy wybranego opisu przyrody w utworze
- dokonać analizy obrazu realistycznego
- wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego
- zinterpretować symbolikę latarni morskiej
- sformułować przesłanie utworu
- napisać opowiadanie o późniejszych losach bohatera
- uzasadnić porównanie Skawińskiego do Syzyfa
- omówić rolę muzyki w wybranym filmie
- napisać artykuł problemowy
- poprawnie sformułować związki frazeologiczne
- stworzyć nazwy narodowości i mieszkańców od nazw miejscowych
- omówić funkcję światłocienia
- zinterpretować obraz
- podjąć dyskusję na temat współczesnych autorytetów
- podjąć dyskusję na temat uznawania celebrytów za autorytety
- wskazać w powieści elementy rzeczywistości starożytnego Rzymu
- omówić symbolikę cierpienia pierwszych chrześcijan
- podać przykłady symboli pojawiających się w powieści i zinterpretować ich znaczenie
- wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy powieści Quo vadis
- wyjaśnić przyczynę częstego posługiwania się przez Leszka Kołakowskiego sformułowaniami wyrażającymi niepewność i zinterpretować zakończenie wiersza
- odnieść wymowę wiersza do codziennej rzeczywistości
- wskazać główną myśl felietonu
- zredagować list otwarty
- dokonać analizy języka filmu na wybranym przykładzie
- ocenić wybrane dzieło filmowe na podstawie podanych kryteriów
- właściwie określić formy osobowe czasowników
- poprawnie określić i stosować formy zaimków
- rozpoznać i zastosować zdania bezpodmiotowe
- przekształcić zdania w imiesłowne równoważniki zdań
- • odnieść treść powieści do mitu o Syzyfie
- dokonać analizy procesu dojrzewania bohaterów
- stworzyć własny tekst na podstawie fragmentów utworu
- omówić wybrane dzieło sztuki dwudziestolecia międzywojennego

- zinterpretować puentę wiersza
- zredagować tekst z wypowiedziami w mowie zależnej
- przekształcić mowę zależną na niezależną i odwrotnie
- przedstawić wypowiedzenie wielokrotnie złożone na wykresie
- omówić przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem
- omówić dylematy moralne bohaterów tekstu
- wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia czasu pogardy w utworze
- zinterpretować funkcję zabiegu uosobienia wartości
- zredagować oficjalne CV na podstawie życiorysu
- ocenić rzetelność i wiarygodność podanych listów motywacyjnych
- zredagować list motywacyjny
- określić kierunek upodobnienia
- skorygować błędy w akcentowaniu
- dokonać analizy słowotwórczej podanych wyrazów
- wypowiedzieć się na temat fragmentów mów noblowskich
- problematyzować treść lektur obowiązkowych

### **Wymagania konieczne do uzyskania oceny celującej:**

#### **Uczeń potrafi:**

Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

- wskazać inne dzieła sztuki, w których artyści prezentowali radzenie sobie z trudnymi doświadczeniami
- stworzyć pracę pisemną związaną z tematem lekcji
- porównać wiersz Adama Mickiewicza z obrazem Rembrandta
- omówić sposób przedstawienia zmian i migracji w innym tekście kultury
- odszukać informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnych ograniczeń
- wypowiedzieć się na temat filmu Bogowie w reżyserii Łukasza Palkowskiego
- przedstawić wybrany przez siebie wywiad i go ocenić
- przeprowadzić wywiad z osobą ze swojego otoczenia na temat jej pasji
- dokonać analizy wybranej fotografii artystycznej
- wykorzystywać bogate konteksty
- formułować i rozwiązywać problemy badawcze
- wskazać inne teksty kultury przedstawiające ojczyznę jako matkę
- omówić kontekst historyczny tekstu
- przedstawić sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł
- przedstawić sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł
- wypowiedzieć się na temat sposobu kreacji romantycznych legend bohaterów
- podjąć dyskusję na temat przyczyn i konsekwencji emigracji
- odnaleźć komizm i ironię w sposobie przedstawienia wybranych bohaterów
- przedstawić różnych bohaterów literackich, którzy przeszli przemianę wewnętrzną
- wskazać i omówić teksty kultury nawiązujące do wydarzeń z historii Polski
- podjąć dyskusję na temat aktualności Pana Tadeusza
- podjąć dyskusję na temat roli Adama Mickiewicza w literaturze polskiej
- omówić obraz Józefa Chełmońskiego Bociany

- wskazać powiązania pomiędzy realizmem pozytywistycznym a dokumentalizmem czasów obecnych
- wypowiedzieć się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy
- stworzyć prezentację na temat ulubionego muzyka lub rodzaju muzyki
- formułować i rozwiązywać problemy badawcze
- przygotować prezentację na temat swojego wzorca
- przedstawić swój autorytet i uzasadnić ten wybór
- wymienić nurty starożytnej filozofii i omówić te, do których nawiązano w powieści
- podjąć dyskusję na temat aktualności przesłania powieści
- podjąć dyskusję na temat funkcjonalności filozofii wyznawanej przez Petroniusza
- przedstawić sposoby zaprezentowania wątków miłosnych w innych tekstach kultury
- podjąć dyskusję na temat roli Henryka Sienkiewicza w literaturze polskiej
- odnaleźć konteksty i nawiązania
- podjąć dyskusję na temat wypowiedzi Leszka Kołakowskiego
- podjąć dyskusję na temat: „Czy każdy ma w sobie ludożercę?”
- omówić wybrany felieton
- stworzyć scenariusz filmowy spełniający wymogi wybranej konwencji gatunkowej
- omówić wybrany przykład street artu
- stworzyć prezentację na temat różnych form antyutopii w tekstach kultury
- podjąć dyskusję na temat różnych sposobów uniformizowania młodzieży w szkole
- podjąć dyskusję na temat potrzeby zachowania tożsamości narodowej w czasach zaborów i obecnie
- wskazać nawiązania do dwudziestolecia międzywojennego w sztuce współczesnej
- podjąć dyskusję na temat małego i dużego szczęścia w odniesieniu do wybranych tekstów kultury
- podjąć dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
- porównać utwór Sławomira Mrożka z wybraną bajką zwierzęcą
- stworzyć pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
- omówić tematykę i środki wyrazu dzieł Pawła Kuczyńskiego
- zaprezentować sylwetkę Jessego Owensa
- podjąć dyskusję na temat różnych sposobów przedstawiania tragedii II wojny światowej
- podjąć dyskusję na temat wpływu wojny na odczucia człowieka z wykorzystaniem innych znanych sobie tekstów kultury
- porównać sposób przedstawienia akcji pod Arsenalem w książce Aleksandra Kamińskiego i filmie Roberta Glińskiego
- wypowiedzieć się na temat fenomenu Polskiego Państwa Podziemnego
- wypowiedzieć się na temat budapeszteńskiego pomnika upamiętniającego ofiary Holocaustu
- zinterpretować tekst w kontekście mitu o Narcyzie
- podjąć dyskusję na temat pogoni za pięknem cielesnym
- wypowiedzieć się na temat wybranego utworu dowolnego noblisty literackiego
- zinterpretować ilustracje Joanny Concejo w kontekście utworu
- stworzyć prezentację na temat ogrodów w różnych czasach i kulturach
- wykorzystywać treść lektur obowiązkowych podczas prac kreatywnych